

Norrkommuner

**Det kommunala
uppföljningsansvaret**

Leif Klingensjö

Sveriges Kommuner och Landsting

Den lagliga grunden

Skollagen 1985:1100, 1 kapitlet 18 §

”En hemkommun skall löpande hålla sig informerad om hur ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder.

Kommunens skyldighet ...omfattar inte de ...som genomför eller har fullföljt utbildning på ...gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.”

Från 1 juli 2005

Skrift

Det kommunala uppföljningssystemet som kommunerna ser det

- En beskrivning av hur kommunerna ser på det kommunala uppföljningsansvaret
- Tar upp centrala teman som har betydelse för att utveckla stödet
- 15 kommuner deltagit i diskussioner
- En enkät besvarades av 170 kommuner
- Läget för ett år sedan

Orsaker till uppföljningsbehovet

Ofta är behovet av stöd komplext

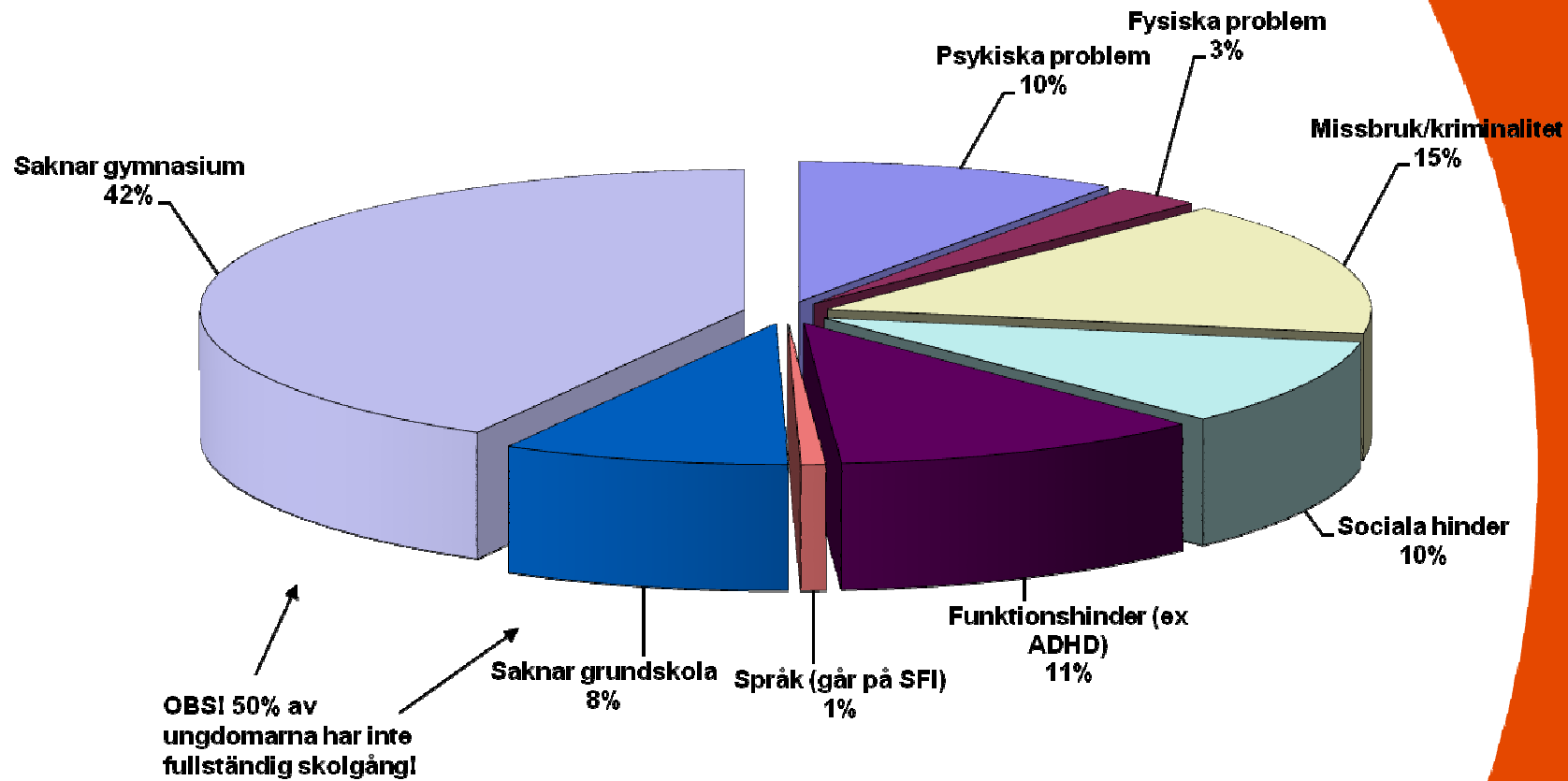
Sociala skäl	42 procent
Bristande motivation	38 procent
Utbildningsbehov	36 procent
Arbetslöshet	34 procent
Fysiska och psykiska skäl	24 procent
Egna projekt	15 procent

Målgruppens sammansättning

- En jämnt könsfördelad
- Inte överrepresentation av ungdomar med utländsk bakgrund
- Den vanligaste orsaken har sin grund i olika sociala svårigheter
- Den andra vanligaste orsaken är att de saknar motivation att förändra sin situation
  - Personalens förhållningssätt är avgörande

De förekommande hindren för att komma ut på arbetsmarknaden (ungdomar)

Barn i familjer med långvarigt försörjningsstöd Överrisker inom flertalet områden.

- **Tredubblade risker** för självmordsförsök och psykisk sjukdom
- **Tre- till fyrfaldigt förhöjda risker** för alkohol- eller narkotikarelaterad sjuklighet
- **20 gånger högre risk** att placeras i familjehem eller på institution
- **Sju gånger större risk** att själva i framtiden behöva ekonomiskt bistånd jämfört med genomsnittet
- Flickor i målgruppen har mer än **sex gånger** och pojkar mer än **sju gånger så hög risk** att vid 25-26 års ålder endast ha gått ut grundskolan

Slutsatser för att utveckla uppföljningsansvaret

- Ett tydligt politiskt beslut
  - 73 procent
- Placera uppföljningsansvaret utanför gymnasieskolan rekommenderas
- Vissa kommuner har flera verksamheter som arbetar med liknande uppgifter och grupper
- Se över den egna samverkan mellan andra kommunala förvaltningar/enheter
- Speciellt viktigt är Individ- och Familjeomsorgen och Arbetsmarknadsenheten
- En betoning av frivilligheten är avgörande för hur enskilda uppfattar uppföljningsansvaret

Slutsatser

- Insatser behövs från andra myndigheter
- Störst behov finns att samverka med Arbetsförmedlingen
  - Arbetsförmedlingen måste inta en mer aktiv roll
  - 85 procent anser att samverkan behövs med Af
- SKL föreslår en gemensam organisation
  - Ett ansvar för någon annan
  - Insatser utifrån behov och ej myndighet
  - Likartade verksamheter
  - Navigatorcentrum (Tb) och finansiell samordning
  - Beräkna samhällskostnader

Slutsatser

- Praktikplatser behövs
  - 38 procent anser att det finns ett intresse från näringsliv och offentlig sektor att ta emot praktikanter
- Kommunerna har fått ökade kostnader
  - satsningen är för liten
  - och varierar mellan kommunerna
- Personalens förhållningssätt är avgörande om verksamheten är framgångsrik eller ej

Slutsatser

- Ett gemensamt uppföljningsinstrument
- Behövs bättre utredningar om det finns fysiska och/eller psykiska handikapp
- Bättre och snabbare information om vilka som studerar på annan ort
- En orsak är förseningar i faktureringen av den interkommunala ersättningen
- 54 procent av kommunerna, anser att arbetet med att identifiera målgruppen är tidskrävande
- Avsaknaden av vad som i lagen menas med "löpande" ger utrymme för olika tolkningar

Några kommuner

Söderhamn - Högtrycket

- Intensiv samverkan mellan Arbetsförmedlingen och olika förvaltningar inom Söderhamns kommun
  - En gemensam helhetssyn
  - Ingen ska fall mellan stolarna

Västerås

- Arenan är till för dig mellan 16-20 år som inte går på gymnasiet
- En tydlig arbetsmarknadsprofil
- Coachning, information och framtidsplanering

Hudiksvall

- Kasam – samverkan med socialtjänst
- Genomtänkt ansvarsområden

Sammanfattning

- Ungdomar i utanförskap uppbär i större utsträckning ekonomiskt bistånd.
  - Ett motiv till kommuner att göra långsiktiga
- Kommun och Arbetsförmedling måste utveckla sitt samarbete
  - Skapa en gemensam organisation
  - Speciellt behov för unga mellan 16-25 år
- Det skulle innebära en samordning av myndigheternas kompetenser, vilket skulle ge ett mervärde för ungdomarna

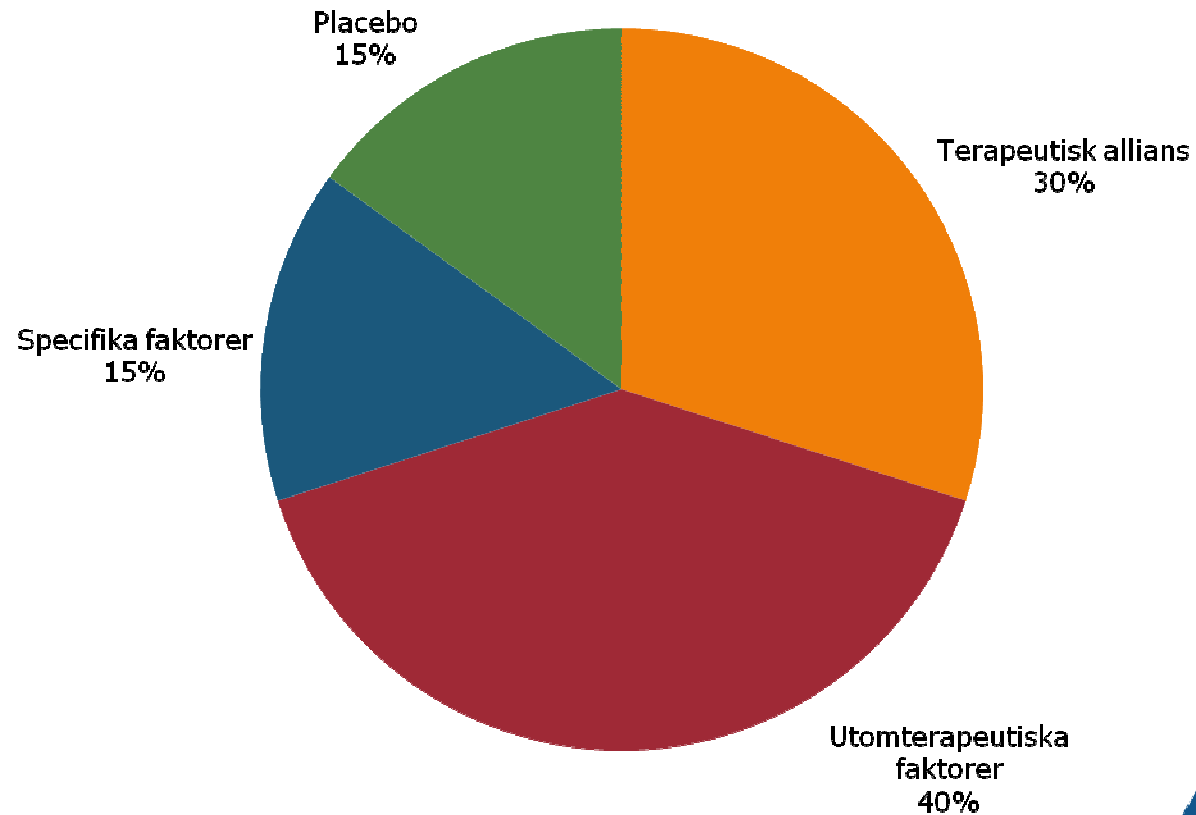
Bengt Starrin

Karlstads universitet

- **Pippi Långstrump**
  - Uppmärksamma förtjänster ignorera brister
  - Trygga relationer sammanbindande språk
  - Stolthet
  - Gödselspridare
  - Energigivare - ger dig emotionell energi
- **Fröken Rosenblom**
  - Uppmärksamma brister ignorera förtjänster
  - Otrygga relationer separerande språk
  - Skam; Skam - rädsla
  - Ogräsbekämpare
  - Energitömmare - tömmer dig på emotionell energi

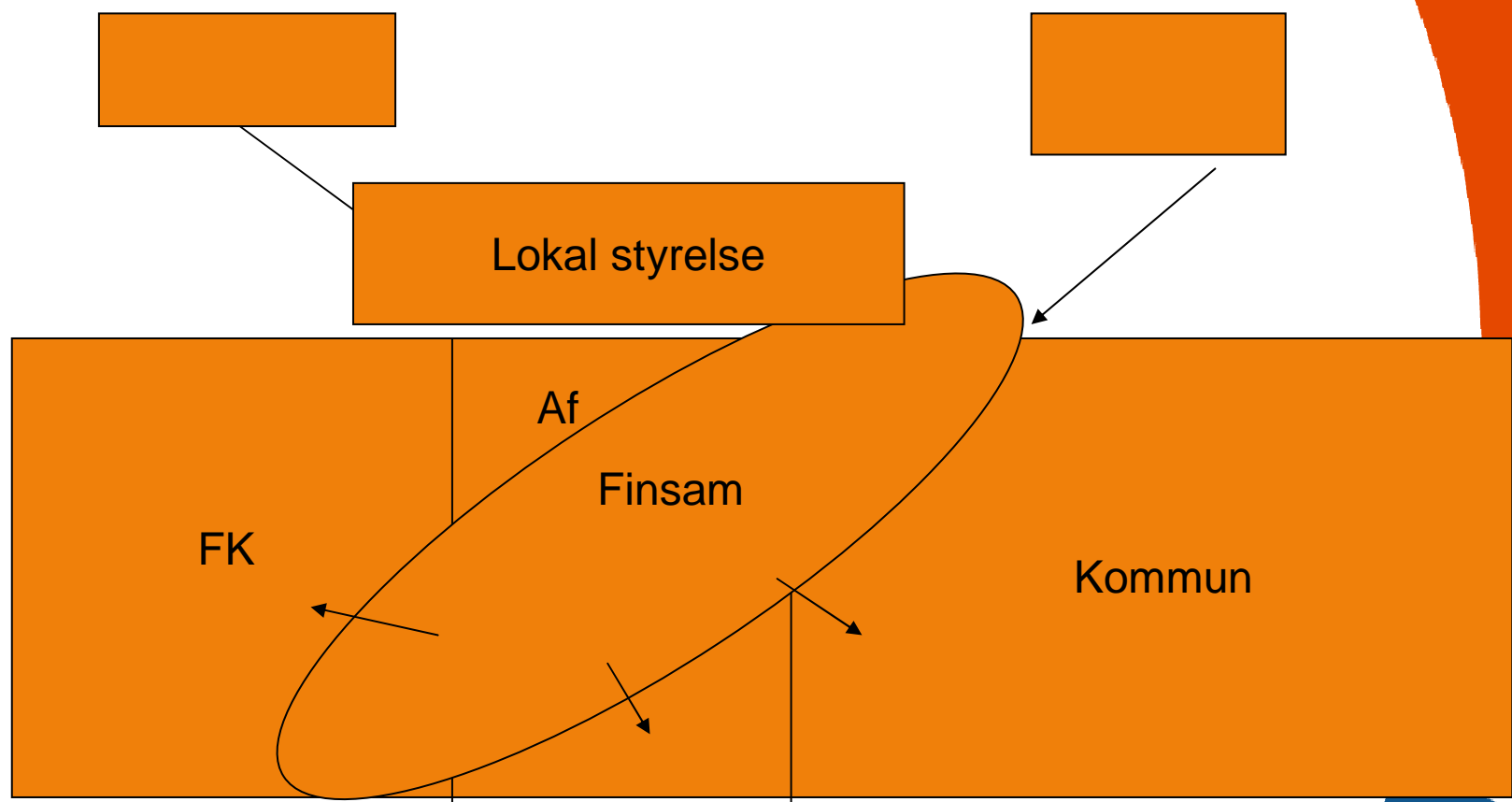
Förbättringsfaktorer i psykoterapi och psykosocialt arbete

Ett grundutförande lika över landet

Lag

Möjligheter till varianter

Tack för mig!

Trötta...

